

21. Maj 2015

Forslag til forespørgselsdebat om hvilket beregningsgrundlag og hvilket formål der skal være for en ny udligningsordning mellem kommunerne.

(Medlemmer af Inuit Ataqatigiit's Inatsisartut-gruppe)

Medlemmerne af Inuit Ataqatigiit's Inatsisartut-gruppe, har stillet forslag til forespørgselsdebat om hvilket beregningsgrundlag og hvilket formål, der skal være for en ny udligningsordning mellem kommunerne, hvorfor vi fra Siumut skal komme med følgende bemærkninger.

Det er et kendt fænomén, at der har altid været ulighed blandt kommunerne og det er en af årsagerne til, at vores skattegrundlag er tredelt, idet en del går direkte til kommunen, en anden del går til landskassen og endelig går den sidste del til fælles kommunal skat. Denne ordning viser, at vi uanset hvor i landet vi befinder os via skattesystemet, er medvirkende til, at betale for en fælles velfærdsordning.

Den tredeling som skattesystemet fungerer efter i dag, sikrer således, at kommunerne indbyrdes løfter i flok.

Til trods for at det nu er snart 40 år siden denne ordning trådte i kraft, har systemet været diskuteret lige så længe og desværre må man sige, er det aldrig lykkedes, at stille alle tilfredse, endda er det i perioder gået så vidt, at ordningen har delt vandene imellem kommunerne.

Og så sker det nu endnu engang, desværre, at utilfredsheden med den kommunale udligningsordning nu bliver endnu mere "rødglødende".

Umiddelbart efter kommunesammenlægningerne var alle 4 kommuners borgmestre enige om, at embedsmændene skulle arbejde med at udarbejde en opdateret og "veltilpasset" udligningsordning. Målet med dette projekt som embedsmændene blev sat til, var at få sig snakket frem til fælles fodslag. Hensigten helliger midlet som man siger og embedsmændenes arbejde var knap lagt frem på bordet, før diskussionerne stik imod borgmestrenes hensigter, kom op i de højeste omdrejninger.

Hereftet var løbet kørt og alle ved i dag, at det er præcis der, hvor vi er nu og hvor kommunerne er gået fra hinanden og skændes højlydt.

I Inatsisartut er det vores pligt, som borgernes repræsentanter, at sørge for, at kunne samarbejde uden at vandene skilles. Vi er her enige i det Inuit Ataqatigiit fremfører i denne forbindelse, at arbejdet med udligningsordningen, må ske på et grundlag, der ikke skaber splid, men enighed.

Når dette er sagt, må vi ikke glemme, at vi har visse forpligtelser og ansvar overfor, at udvise respekt overfor de forbund, vi er medlem af. Her tænker jeg på kommunernes landsforening KANUKOKA, som jo er ret central i denne debat.

Kommunerne drøfter netop nu udligningsordningen. Formålet med disse snakker er, at fremsætte forslag til en ordning som de fleste kommuner kan være fælles om. Udligningsordningen "styres" ikke fra centralt hold, hvorimod udligningsordningen sker efter allerede fastsatte skattemæssigt fastsatte kriterier.

Det er vigtigt at understrege, at de udligningspenge, der udløses efter ordningen er direkte afhængig af de enkelte kommuners økonomi år for år, der jo som bekendt kan have store udsving, idet det er skatteindtægtsgrundlaget i den enkelte kommune, der giver udsvinget.

Fra Siumut vil vi gerne slå fast med syvtommersøm, at os der arbejder politisk med disse udligningsordninger, bør klædes langt bedre på, så vi kender mere til selve baggrunden og de alternative muligheder der eventuelt kan være i forbindelse med beslutningsgrundlaget. Inuit Ataqatigiit I skriver at, (jeg citerer lidt her) " Vi må ikke havne i en situation, der medfører en negativ økonomisk udvikling, der resulterer i mindre velfærd til borgerne og dårligere vilkår for ellers veldrevne virksomheder." (citat slut) At formulere sig på den måde viser allerede en tendens til at have forudindtagne holdninger.

Udligningsordningen har til formål, at skabe mere lige vilkår for borgerne i landet, forstået på den måde, at det trods alt er indbygget i lovgivningen for kommunerne, at alle indbyggere skal sikres lige vilkår, uanset hvilken kommune de nu bor i.

Netop derfor er det således, at vi når vi snakker om borgernes ret til at modtage den kommunale service “på lige vilkår”, netop ikke snakker om anlægsopgaver og erhvervsudvikling, men tværtimod så handler den kommunale service om den enkeltes borgers ret til at modtage den kommunale service på lige vilkår.

Med disse bemærkninger vil vi ikke undlade at pege på, at vi netop før Inatsisartut valget i efteråret glædede os til at høre de ændringsforslag, som kommunerne og Selvstyret var nået til enighed om.

Med disse bemærkninger har vi således kommenteret denne forespørgselsdebat.

Jess Svane

SIUMUT